

82. EUSKAL SOZIOMETROA (2024ko otsaila) Prensa oharra

SARRERA

82. Euskal Soziometroa 2024 urteko lehena da. Bertan biltzen dira herritarrek egoerari buruz dituzten pertzepzioak eta euren jarrera eta balio politikoak. Landa-lana 2024ko urtarrilaren 30etik otsailaren 2ra bitartean egin zen.

EGOERAREN BALORAZIOA

Norbere egoeraren eta Euskadiko egoeraren balorazio positiboa

Euskal biztanleriak 10etik 7,0 punturekin balioesten du bere **“egungo egoera pertsonala”**, eta 7,3 punturekin urtebete barru izango duela uste duena. Balorazio hori 1995tik jasotako altuena da.

“Euskadiren egungo egoeraren balorazioa” 6,0 puntukoa da, eta dezimal bat handiagoa urtebete barrurako espero dena, 6,1.

“Espainiaren egoerari” dagokionez, egungo egoeraren balorazioa 4,8 puntukoa da, eta ez da espero aurten aldatuko denik, urtebete barruko balorazioak puntuazio bera jasotzen baitu.

Euskadiko **arazo nagusiei** dagokienez, gizartearen lehen kezka lan-merkatuarekin lotutako arazoak dira berriz ere, 2021ean hasitako beherazko joerarekin jarraitzen badu ere. Biztanleriaren % 48k aipatu du hiru arazo nagusien artean, 2021ean %61ekoa zen eta ordutik behera egin du etengabe.

Aurrekotik alde handiz datoz osasungintzarekin (% 35) eta etxebizitzarekin (%25) lotutako arazoak, eta ekonomiarekin lotutakoak (%21).

Kopuru apalagotan aipatutako beste arazo batzuk honako hauek dira: delinkuentzia eta segurtasunik eza (% 12), eta zerbitzu publikoen funtzionamendua eta estaldura, eta laguntzak (% 12), egoera politikoa eta politikariak (% 11) eta hezkuntza (%11).

Iritziak banatuta daude Euskadiko **demokraziaren funtzionamenduaren** balorazioari dagokionez; % 46k balorazio positiboa egin dute (oso edo nahikoa pozik), eta % 51k, berriz, negatiboa. Erdiek baino gehiagok uste dute Euskadiko demokraziak Estatuko gainerako autonomia erkidegoetan baino hobeto funtzionatzen duela (% 52). Euskadiko biztanleria Estatuko gainerako autonomia erkidegoetakoetatik nabarmen bereizten da demokraziak bere autonomia erkidegoan duen funtzionamenduari buruz duen iritzi positiboagatik.

Euskal biztanleriak **konfiantza gehien duen erakundea** unibertsitatea da (% 84k dute konfiantza unibertsitatean), eta haren atzetik daude Eusko Jaurlaritza (% 73), udalak (% 70), Foru Aldundiak (% 69) eta Eusko Legebiltzarra (% 68). Halaber, gehienek konfiantza dute GKEetan (% 57), enpresetan (% 57) eta Europar Batasunean (% 51). Zertxobait gutxiagok sindikatuetan (% 47) eta justizia-auzitegietan (% 46). 10etik 4k baino gutxiagok dute konfiantza Espainiako Gobernuan (% 32), komunikabideetan (% 30), eliza katolikoan (% 25), Diputatuen Kongresuan (% 24), bankuetan (% 23), alderdi politikoetan (% 20) eta, azkenik, Espainiako Erregetzan (% 20).

JARRERA ETA BALIO POLITIKOAK

Egonkortasuna jarrera, balorazio eta balio politikoetan

Biztanle gehienek **politikarekiko interes gutxi edo batere interesik ez** dute oraindik ere (% 64), 2010etik interesak goranzko joera erakusten badu ere; momentu hartan % 20k agertzen zuten interes handia edo nahikoa, eta portzentaje hori handitzen joan da egungo % 35eraino.

Begikotasun politikoei dagokienez, EAJ da herritarren artean begikotasun handiena sortzen duen alderdia, 4,6 puntuko batezbestekoa baitu 0tik 10erako eskalan. Ondoren daude, EHBildu (4,2), PSE-EE (4,2), Elkarrekin Podemos (3,5), PP (1,9), eta, azkenik, Vox (0,9).

Euskadiko hainbat alderdik zerrendaburuak aldatu dituzte Eusko Legebiltzarrerako hurrengo hauteskundeetarako, eta, beraz, **liderren ezagutza** orain artekoa baino txikiagoa da. Ezagunenak Miren Gorrotxategi (% 43) eta Eneko Andueza (% 38) dira, gaur egun Eusko Legebiltzarrean eserleku bana dutenak. Imanol Pradalesen ezagutza maila, EAJko hautagai berria dena, % 37koa da, eta EH Bilduko Pello Otxandianorena % 34koa; Javier de Andresena % 31, eta Amaia Martinezena % 17koa.

Testuinguru horretan, **balorazioak** ere aldatu egin dira aurreko soziometroekin alderatuta: bostetik gorako puntuazioak lortu dituzten bakarrak Pello Otxandiano (5,3) eta Imanol Pradales (5,0) dira; eta kopuru horretatik apur bat behera geratu dira Miren Gorrotxategi (4,7) eta Eneko Andueza (4,4). Amaia Martinezen (3,5) eta Javier de Andresen (2,8) balorazioak baxuagoak dira.

Herritarren % 44 “soilik euskal herritar” edo “euskal herritar, espainiar baino gehiago” **sentitzen dira**, % 39 “euskal herritar bezain espainiar”, eta soilik % 9 “espainiar euskal herritar baino gehiago” edo “bakarrik espainiar”.

Bestalde, Euskadiko biztanleen % 23 **independentziaren** alde daude, % 33 independentziaren alde edo kontra leudeke egoeraren arabera, eta % 38 aurka daude.

Ikerketa honen **fitxa teknikoa** zabaldu den txostenean kontsulta daiteke. Lagina 18 urtez gorako herritarrei zuzendua, EAE osorako 3.030 lagunek osatua da. Elkarrizketak telefonoz egin dira. Lagin honi dagokion lagin errorearen estimazioa $\pm\%$ 1,8koa da EAE osorako, % 95,5eko konfiantza mailarako, $p=q=0,5$ izanik. Informazio bilketa 2024ko urtarrilaren 30etik otsailaren 2ra egin zen.

OHARRA: Txosten osoa Prospekzio Soziologikoen Kabinetearen webgunean eskuragarri dago:

<http://www.euskadi.eus/ikerketa-soziologikoak>

Vitoria-Gasteiz, 2024ko otsailaren 14a